

vid läkemedelssubvention

»Vi ska göra en bedömning av om miljöaspekter kan vägas in vid subvention.«

Foto: Kerstin Alvinge



Sofia Wallström



Bengt Mattson

»Ett läkemedel kanske kan få kosta lite mer om det uppfyller vissa gröna kriterier, att det inte bara, som i dag, är lägsta pris som avgör.«

medel som är tänkt att kunna användas av TLV vid för-
månsbedömning av läkemedel (se artikel nedan).

– Det hela började förut-
sättningslöst med runda-
bordssamtal. Det finns nu ett
förslag till miljöbedömnings-
modell, men vårt arbete har
vilat sedan regeringen tillsat-
te sin särskilda utredning,
berättar Nina Viberg, hand-
läggare på SKL.

I detta arbete samarbetar
SKL med Läkemedelsindu-
striföreningen (LIF), Läke-
medelsverket, Stockholms
läns landsting, TLV, läkeme-
delskommittéerna, MistraP-
harma och Göteborgs univer-
siteten. Initiativet kom från LIF,
och nu avser man att lämna
framtaget material från rund-
bordssamtalen till vidare
till regeringens särskilda
utredare Sofia Wallström.

– Vi hoppas förstås att hon
tar hänsyn till våra idéer och
att svaret på hennes utred-
ning blir »Ja – man ska ta
hänsyn till miljön«, säger

Bengt Mattson, CSR- och
miljöhandläggare på LIF.

Bengt Mattson arbetar halv-
tid på LIF och halvtid på Pfi-
zer. Anledningen till halvti-
den på LIF är att LIF har fått
ett uppdrag inom ramen för
den nationella läkemedels-
strategin, nämligen att införa
en frivillig miljömärkning,
eller egentligen en miljö-
bedömning, av läkemedels-
produkter. Målet är att hitta
vägar att uppmuntra indu-
strin att frivilligt kontrollera
utsläppen från läkemedels-
fabriker.

– Men om vi ska lyckas ge-
nomföra det så måste miljö-
aspekterna tas med vid sub-
vention av läkemedel, säger
han. Det måste finnas gröna
incitament.

– Ett läkemedel kanske kan
få kosta lite mer om det upp-
fyller vissa gröna kriterier,
att det inte bara, som i dag, är
lägsta pris som avgör vilket
läkemedel som kan bli perio-
dens vara.

Han tycker att ett lämpligt
tidsperspektiv på när detta
kan införas är 2014.

SKL och LIF är också två
aktörer i en nationell kam-
panj som drog i gång i dagar-
na, riktad till allmänheten
om att överblivna läkemedel
ska lämnas in på apotek. Hu-
vudbudskapet är att var man
än har köpt sitt läkemedel så
kan överblivna läkemedel
lämnas tillbaka till vilket
apotek som helst. Ett av må-
len i den nationella läkeme-
delsstrategin är att 80 pro-
cent av överblivna läkemedel
ska lämnas tillbaka.

**Går arbetet med gröna
läkemedel framåt?**

– Arbetet går framåt, men
ibland känner jag att vi borde
ju ha kunnat komma ännu
längre med tanke på hur länge
vi har jobbat med frågan. Men
Sverige är världsledande och
det tar tid att förändra. Vi
måste se till att de beslut vi
fattar är grundade på kun-
skap, säger Bengt Mattson.

Sara Holfve

Läkarförbundet ser över miljö- profileringen

2010 biföll Läkarförbundets
fullmäktige en motion om att
arbeta för att någon form av
miljöcertifiering av läkeme-
del införs. Har det då hänt
något sedan dess? Mikael
Rolfs från centralstyrelsen
berättar:

– I korthet så jobbar vi via
nationella läkemedelsstrate-
gin där ett målområde är att
se över miljöprofilering.

Mikael Rolfs sitter med i den
så kallade högnivågruppen
som leder arbetet med den
nationella läkemedelsstrate-
gin. Gruppen sammanträder
två gånger per år och får då
avrapporering från olika in-
stanser.

– Bland
annat ser
vi över om
det är möj-
ligt att
ändra lag-
stiftningen
för att pre-
miera de
läkemedel
som är
bättre för miljön.



Mikael Rolfs

Läkarförbundet har också
bjudit in Läkemedelsverket
för att höra hur de jobbar och
så finns miljöfrågorna med i
förbundets läkemedelspoli-
tiska program.

– Sedan har vi varit med i
diskussionen runt miljöpå-
verkan på Östersjön vad gäl-
lar läkemedel, men detta ar-
bete går dock vidare på EU-
nivå nu, berättar Mikael
Rolfs.

**Vad kan den enskilda läka-
ren göra?**

– Det kan aldrig läggas nå-
got sådant ansvar på den en-
skilde läkaren, förutom att
gå med i någon intresseorga-
nisation eller dylikt. I mötet
med patienten måste man i
första hand hålla sig till vad
som är bäst för individen och
i andra hand vad samhället
anser kostnadseffektivt. Se-
dan kan man ju vara tydlig
med att överbliven medicin
ska lämnas in till apotek. ■

Joakim Larsson (bilden) har
skrivit en artikel i detta nummer
om hur utsläppen från läkeme-
delsindustri påverkar miljö och
är medförfattare till en medi-
cinsk kommentar om samma
ämne. Diklofenak, som används
till boskap i Indien, har dödat
en stor del av gam-population-
en, berättade han vid riks-
stämman förra året.

Läs mer Medicinsk kommentar
på sidan 742, Klinik och veten-
skap på sidan 750 och Debatt
på sidan 762.

